

Петро ВОЙТОВИЧ



Паломництво – це не просто подорож до певного місця, але щось набагато більше і глибше. Паломництво – це вияв нашої побожності і віри. Паломництво – не просто шлях, що веде нас до Риму, Люрду, Єрусалиму чи інших святих місць. Це – шлях, що веде до Того, Хто кличе нас вийти і чекає нас.

Християни не є винахідниками паломницької традиції. Вони успадкували її від юдаїзму, де був священний звичай відвідувати на свято Пасхи Єрусалимський храм – найбільшу святиню юдеїв. У християн паломництва набрали сили в IV ст., коли після кривавих гонінь християнство стало дозволеною релігією і римський імператор-християнин Костянтин Великий відбудував Єрусалим, знищений поганями. З того часу і до сьогодні люди з усіх куточків світу здійснюють паломництва до цього святого місця. Проте є й інші святині, які поспішають відвідати християнські паломники – Рим, Люрд, Фатіма, Сантьяго-де-Компостела, Гваделупа та багато інших.

Люрд

Серед Піренейських гір знаходиться мальовниче містечко Люрд, до якого щороку приїжджають мільйони людей. Воно стало відомим у другій половині XIX ст., коли маленькій дівчинці Бернетті Субіру (фр. Bernadette Soubirous) з'явилася світла Панна, вбрана у білі одязі та блакитний пояс. Ця Панна впродовж кількох місяців із невеликими перервами з'являлася малій Бернетті 18 разів. Згодом Вона назвала себе: «Я є Непорочне Зачаття». Божа Мати закликала до постійного і ревного покаяння, просила молитися за нерозкаяних грішників, заповіла на місці свого об'явлення збудувати храм на її честь і здійснювати тут молитовні процесії. Невдовзі після об'явлень на місце, де маленькій дівчинці об'явилася Богородиця, було збудовано храм Божої матері Люрдської

(фр. Notre-Dame de Lourdes), відомий також під назвою Домене. Серцем цього відпустового місця є чудодійне джерело, що з'явилося на місці об'явлень. Джерело називається місцем чудес, адже саме тут сотні людей зцілюються від різних недуг. Біля джерела сталося близько 7000 оздоровлень, з яких Церква понад 60 визнала чудами.

Для українців ця паломницька святиня має особливе значення, адже в Люрді знаходиться маленька частинка України – храм Успіння Пресвятої Богородиці УГКЦ, який був збудований українськими емігрантами у Франції з благословення Патріарха Йосифа Сліпого та Папи Римського Івана Павла II. Навіть вулиця, на якій розташований храм, називається Українською.

Фатіма

Це маленьке португальське селище у ХХ ст. стало однією із найбільших Богородичних святинь християнського світу. Сюди приїжджають мільйони паломників звідусюди.

Фатіма стала відомою завдяки трьом пастушкам: сестрі та брату Жасінті та Франціску Марто та їхній кузині Люсії Сантос, яким неодноразово об'являлася Матір Божа. Об'явлення тривали з 13 травня по 13 жовтня 1917 року. Діва Марія з'являлася дітям 6 разів, у 13-й день кожного місяця. У липні Богородиця розповіла дітям про «Три тайни». Два об'явлення були відкриті для світу 1941 року. Перша тайна – це видіння пекла. Друга пророкувала кінець Першої та початок Другої світових воєн. Третє послання стало відкритим 1960 року. Це пророцтво про Папу Івана Павла II, про замах на його життя, який стався 1981 року. Згодом куля, якою Мехмет Алі Агджа зробив спробу вбити Папу Римського, була поміщена в корону, якою коронували статую Матері Божої у Фатімі.

Зараз Фатіма притягує тисячі паломників з усього світу, особливо у дні паломництва у травні та жовтні. Великі процесії із свічками та ліхтарями проводяться щовечора. Це особливе і вражаюче дійство. Процесії часто проводять кардинали та єпископи. Паломники збираються на великій площі, де знаходиться і маленька каплиця, що була збудована на тому місці, де дітям з'явилася Мати Божа. У базиліці знаходяться могили трьох пастушків.

Сантьяго-де-Компостела

Це місто розташоване біля берегів Атлантичного океану. Бажаючи відвідати цю християнську святиню, паломники долають пішки тисячі кілометрів. Історія Сантьяго-де-Компостела є надзвичайно цікавою і пов'язана з постаттю апостола Якова.

Коли після Христового воскресіння апостоли розійшлися по світі проповідувати Євангелію, апостол Яків направився в Іспанію. Але невдовзі повернувся в Єрусалим, де першим серед апостолів прийняв мученицьку смерть за Христа. За легендою, човен, в якому було тіло Якова після довгого плавання, пристав до берегів Іспанії, там християни знайшли святі мощі апостола і перенесли їх у місто Ірія-Флавія. Згодом доля мощей протягом декількох століть була оповита таємницею аж до часу, коли у 813 р. монах Пелайо отримав видіння, у якому зірка показала йому місцезнаходження нетлінних мощей апостола. Тому й це місце є назване Компостела (лат. Campus stella – «поле зірки»). З цього часу люди почали здійснювати сюди паломництва. За переказами, мощам Якова приходив поклонятися і Карл Великий. У X ст. Сантьяго-де-Компостела на рівні із Єрусалимом і Римом став важливим місцем паломництва для християн. А щоб облегшити паломникам шлях, папа Каліст II написав «Путівник для паломників», у якому вказував безпечні шляхи подорожі і місця відпочинку.

Сьогодні паломники подорожують до Сантьяго-де-Компостела з усієї Європи й світу. В багатьох містах Європи є зображення і символи, які вказують шлях до цього відпустового місця. Найголовнішим серед них є ракушка, що символізує різні маршрути паломників, які, врешті-решт, прибувають на одне місце – гробниця Святого Якова в Сантьяго-де-Компостела.

Ченстохова

Це місце називають духовною столицею Польщі. У монастирському храмі зберігається ікона Матері Божої, яку, згідно передання, написав апостол Лука у Назареті на дощці зі столу із дому святого сімейства. Ця ікона була в Єрусалимі, Константинополі, а згодом князь Лев привіз її на Русь, у місто Белз.

Коли татари напали на це місто і взяли його в облогу, польський король Владислав Опольський наказав винести ікону і поставити на мури фортеці. Татари, обстрілюючи замок, влучили в ікону. На військо бусурманів впав туман, це викликало великий переляк,

і вони в паніці побігли від міста. Князь Владислав, залишаючи Галичину, не насмілювався присвоїти чудотворний образ собі, а передав його римо-католицькому ордену Отців Паулінів та збудував для нього монастир на Ясній Горі біля Ченстохови. Чудотворна ікона із Гошівського монастиря є копією Ченстоховської чудотворної ікони.

Гваделупа

Щороку 11 грудня до міста Мехіко, столиці Мексики, з'їжджаються мільйони паломників, щоб відвідати базиліку Діви Марії Гваделупської. Згідно переказів, Марія являлася селянинові-індіанцеві Хуану Дієго чотири рази, з 9 по 12 грудня 1531 р. в образі індіанської жінки, яка розмовляла з ним на його рідній мові. Богородиця наказала Хуанові піти до єпископа і попросити його побудувати на пагорбі храм. Індіанець подався до єпископа і розповів йому про своє видіння, та єпископові це здалося неправдоподібним, і він забажав знаку від нього. Через декілька днів індіанець знову зустрів Марію, вона сказала йому зібрати квітів із вершини пагорбу. Оскільки був зимовий період, то квітів на пагорбі не могло бути. Проте Хуан довірився Марії і все ж піднявся на пагорб. Він побачив ціле поле квітів, зібрав їх і загорнув у свій плащ. Прийшовши до єпископа Дієго розкрив плащ, думаючи, що розсипле букет квітів, натомість на плащі відбився образ Божої Матері такий, яким його описував Хуан Дієго.

Матір Божа Гваделупська є опікункою ненароджених дітей. Коли в Мексиці було легалізовано аборти, частина образу Богородиці Марії почав зникати, натомість з'явилося світло і утворило форму, схожу на людській ембріон.

Сьогодні Гваделупа вважається одним із найбільших місць паломництва у світі. Щорічно туди здійснює паломництво близько 14 мільйонів людей.

Дорогі паломники, хотілося б нагадати, що, відвідуючи святі місця, ми виршаємо не просто у подорож чи мандрівку, але, насамперед, на зустріч з Господом. Тому, прагнучи відвідати ці та інші важливі паломницькі центри, не перетворюймо паломництво на туризм. Щасливої дороги!

Петро ВОЙТОВИЧ Паломницькими місцями світу//СЛОВО № 2 (62) 2015